

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13

«ПРАКТИЧНА СТИЛІСТИКА»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії і методики журналістської творчості
Семестр	8
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська
Викладач	Миронюк В.М.
Контактна інформація	Miron7677@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація

Нормативна навчальна дисципліна „Практична стилістика” є складовою частиною циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”, є однією з базових для вивчення всіх дисциплін журналістського циклу.

Практична стилістика тісно пов’язана з філологічними науками й передусім мовознавством і літературознавством. У суто стилістичному аспекті наводяться стислі відомості з фонетики, орфоєпії, лексикології й фразеології, морфології та синтаксису. Важливе місце посідає у вивченні практичної стилістики знання із практикуму з української мови для журналістів, оскільки грамотність всюди і завжди займала одне із провідних місць у журналістській практиці.

Мета та цілі

Мета: набуття знань щодо стилістичних особливостей сучасної української літературної мови і вироблення умінь і навичок застосування їх на практиці при підготовці журналістських матеріалів різних жанрів, під час проведення радіо- та телепередач. Професійна підготовка журналіста передбачає старанну роботу зі словом як головним об’єктом навчання і як основним засобом передачі інформації і скрупульозне дотримання стилістичних норм сучасної української

	<p>літературної мови.</p> <p>Завдання курсу: допомогти засвоїти основні теоретичні поняття про стильові різновиди сучасної української літературної мови; засоби виразності української літературної мови; стилістичні особливості мовних одиниць, сформувані вміння виконувати стилістичний аналіз текстів, що належать до різних функціональних стилів, складати різні за стилями висловлювання, користуватися мовними засобами у різних сферах спілкування та життєвих ситуаціях.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - джерела української стилістики; - стильові різновиди сучасної української літературної мови; - лексичні, морфологічні та синтаксичні особливості кожного стилю; засоби виразності української літературної мови; - стилістичні засоби української мови. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати, до якого стилю належить текст; - здійснювати стилістичний аналіз тексту; - аналізувати мовні особливості тексту кожного стилю; - користуватися мовними засобами у різних сферах спілкування, у різних життєвих ситуаціях; - доцільно використовувати лексичні, словотворчі і граматичні одиниці у всіх стилях.
<p>Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми</p>	<p>Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills: Тайм-менеджмент, здатність пристосовуватися, здатність до колаборацій, креативність, переконливість, соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Вміння виявляти та вирішувати проблеми. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання з дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Українська мова в ЗМК», «Інформаційні жанри», «Аналітичні жанри», «Художньо-публіцистичні жанри»</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
<p>1. Вступ. Стилістика як лінгвістична наука і навчальна дисципліна.</p>	<p>Предмет та завдання стилістики української мови. Проблематика української стилістики. Методологія і методи стилістики. Структура стилістики.</p>	<p>Діагностичне тестування Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>2. Основні поняття стилістики</p>	<p>Поняття про стиль. Категорія функціонального стилю. Принципи поділу на стилі. Стиль викладу. Інформація як стилістичне поняття. Поняття про образність, експресивність, конотацію. Стилістична парадигма. Колорит як поняття стилістики. Жанр як стилістичне поняття. Текст як поняття лінгвостилістики.</p>	<p>Діагностичне тестування Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>3. Стилї української мови</p>	<p>Стилї мови та культура мовлення. Розмовний стиль мови та мовлення. Офіційно-діловий стиль мови і мовлення. Науковий стиль мови і мовлення. Художній стиль мови і мовлення. Публіцистичний стиль мовлення. Конфесійний стиль мови і мовлення. Епістолярний стиль мови та мовлення. Стилістика експресивних видів мовлення. Структура і функції усного й писемного мовлення</p>	<p>Діагностичне тестування Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>4. Фонетична стилістика</p>	<p>Фонема як найменша мовна і мовленнєва одиниця та її роль у стилістиці. Явища української фонетичної стилістики. Орфоепічно-акцентні мовні одиниці</p>	<p>Діагностичне тестування Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань</p>
<p>5. Лексична та фразеологічна стилістика</p>	<p>Поняття про лексичну стилістику. Стилістична диференціація лексики сучасної української мови. Стилістично обмежена лексика. Стилістичне вживання іншомовної лексики. Лексико-семантичні групи слів та їх стилістично-функціональний потенціал: а) полісемія або багатозначність слів та її стилістичне використання; б) стилістичне використання омонімів; в) стилістичне використання паронімів; г) синоніми та їх стилістичне використання; д) антоніми та їх стилістичне використання. Лексика пасивна та активна та</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування</p>

	стилістичне використання цих одиниць. Стилїстика фразеологічних одиниць.	ситуаційних завдань
6. Стилїстичні засоби словотвору. Морфологічна стилїстика	Способи словотвору. Стилїстичні можливості суфіксального словотвору. Стилїстичні можливості префіксів. Основоскладання та його стилїстичні можливості. Словоскладання як стилїстичний засіб. Морфологічні засоби стилїстики . Стилїстика самостійних частин мови. Стилїстика службових частин мови.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment)) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
7. Стилїстичний синтаксис	Стилїстика синтаксичних одиниць. Стилїстика словосполучень. Стилїстика членів речення. Стилїстика розповідних, питальних і спонукальних речень. Стилїстика односкладних речень: стилїстика означено-особових речень; стилїстика неозначено-особових речень; стилїстика узагальнено-особових речень; стилїстика безособових речень; стилїстика інфінітивних речень; стилїстика номінативних речень. Ускладнені прості речення і їх функції: стилїстика речень з однорідними членами; стилїстика речень з відокремленими членами; стилїстика власне неповних речень, еліптичних і приєднувальних неповних речень; стилїстика речень із вставними і вставленими одиницями; стилїстика речень із звертанням і стилїстика звертань-речень. Стилїстика складного речення. Стилїстичні функції абзацу і тексту.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment)) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань
8. Стилїстичні засоби української мови	Символи як стилїстемі. Фігури мови. Метафора як основний вид тропа. Епітет як стилїстичний засіб. загальна характеристика; лексико-семантичні групи епітетів; кольористичні епітети; епітети внутрішньопсихологічного сприймання; граматичне вираження епітетів; епітети, виражені прикметниками; епітети, виражені дієприкметниками; епітети-прислівники; епітет, виражений іменником-прикладкою; епітети-композиції; епітет, виражений формою орудного відмінка іменника; епітетні предикативні конструкції; епітети-неологізми. Порівняння як стилїстичний засіб. Період як риторична фігура. Інші тропи і фігури. Стилїстичні засоби сміхової культури.	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment)) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови / Н. Д. Бабич. – Львів, 2003.
2. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови / Г. Волкотруб. – Тернопіль, 2004.
3. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови : Використання морфологічних засобів / Г. Й. Волкотруб. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998.
4. Дорошенко С. І. Граматична стилістика української мови / С. І. Дорошенко. – К., 1985.
5. Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навчальний посiбник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 368с.
6. Капелюшний А. Практична стилістика української літературної мови. – К., 2007.
7. Коваль А.П. Практична стилістика сучасної української літературної мови. - К.: Вища школа. - 1978. – 376 с.
8. Коваль А.П. Збірник вправ з практичної стилістики. - К.: Вища школа, 1979. – 144 с.
9. Конюхова Л. І. Основні норми української літературної вимови та наголошуванн. – Львів: ПАІС, 2002.- 60 с. .
10. Костенко Л Гуманітарно аура, або Дефект головного дзеркала. – К.: КМ «Академія», 1999. – 32 с.
11. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексиу. Курс лекцій. – Львів: ЛНУ,1999. – 156 с.
12. Кочерган М. П. Слово і контекст.– Львів: Вища школа, 1980. – 184 с.
13. Кравець Л. В. Стилiстика української мови: Практикум: Навч. посiб. / За ред.. Л. І. Мацько. – К.: Вища школа,2004. – 199с.
14. Мацько Л. І.,Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови: Пiдручник. – К.: Вища школа, 2003. –462с.
15. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – Тернопiль: Навчальна книга «Богдан», 2000.
16. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. - К., - 1976.
17. Чередниченко І.Г. Нариси з загальної стилістики сучасної української літературної мови. - К., - 1962.
18. Шашенко С. Ю. Практикум «Стилiстика української мови». Навчальний посiбник. – К.: Видавництво Ліра-К. 2015. – 82 с.

Додаткова література

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – К.: Укр. книгарня, 1997. – 335 с..
2. Арещенкова Ю.А. Класифікація функціональних стилів і вивчення стилістики у вищій та середній школі // Українська мова та література в школі.1993. - №1.

3. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. - Львів: Світ, 2003.
4. Баранник Д.Х Мовна структура публіцистичного стилю //Українська мова та література в школі. -1978. – №6.
5. Дорошенко С. І. Граматична стилістика української мови. – К.: Радянська школа, 1985. – 200 с.
6. Ермоленко С. Я. Нариси з української словесності: Стилістика та культура мови. – К: Довіра, 1999. – 431 с.
7. Ермоленко С. Я. Лінгвостилістика: основні поняття, напрями й методи дослідження / С.

Я. Ермоленко // Мовознавство. – 2005. – № 3-4. – С. 112 – 125.

8. Забіяка В. Світ фразеологізмів. Посібник – К.: Видваництво Ліра-К. 2015. – 304 с.
9. Зарицкий М. С. Стилістика сучасної української мови. – К.: ВКСР «Сансанга», 1999.
10. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. – Дрогобич: Відродження, 1994. – 218 с.
11. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів. –К.: Довіра, 2001. – 284 с.
12. Коваль А.П Науковий стиль сучасної української літературної мови. – К, 1977.
13. Коваль А.П., Коптілов В.А. Крилаті вислови в українській літературній мові: Афоризми, літературні цитати, образні вислови. –К.: Вища школа, 1975. – 336 с.
14. Коломієць М.П., Регушевський О.С. Словник фразеологічних синонімів.-К.,1988.
15. Культура мови на щодень. – К.: Довіра, 2000. – 169 с.
16. Мова і культура. – К., 1986.
17. Одинцов в. В. Стилістика тексту. –Москва: Наука, 1980. – 264 с.
18. Ощипко І. Й. Практична стилістика сучасної української літературної мови. Лексика і фразеологія. – Львів: ЛДУ, 1968. – 107 с.
19. Ощипко І. Й. Практична стилістика сучасної української літературної мови. Синтаксис. – Львів: ЛДУ, 1964. – 142 с.
20. Пентиліук М.І. Культура мови і стилістика. - К.: Вежа, 1994.
21. Передрій Г. Лінгвістичний аналіз. – К.: Видваництво Ліра-К. 2013. –204 с.
22. Погрібний А. Якби ми вчилися так, як треба. – К.:
23. Полюга Н. М. Словник антонімів української мови. – К.: Довіра, 1999. – 275 с.
24. Полюга Н. М. Словник синонімів української мови. – К.: Довіра, 2000. – 477 с
25. Пономарів О. І. Культура слова: Мовностилістичні поради. – К., 1999.
26. Кено Р. Вправи зі стилю. – К., 2006.
27. Словник епітетів української мови. – К.: Довіра, 1998. – 431 с.
28. Словник іншомовних слів. – К.: Наукова думка, 2003. – 1104 с.
29. Словник фразеологізмів української мови: В 2-т. - Т.1-2. – К., 1999-2000.
30. Українська афористика. К.: просвіта, 2001. – 320 с.
31. Українська мова. Енциклопедія. К.: Укр. енциклопедія, 2000. – 752 с.
32. Федик О. С. Мова як духовний адекват світу (дійсності). – Львів: Місіонер, 2000. – 300 с.
33. Фразеологічний словник української мови: В 2-т., 2002. - К, 1999. - Т.1-2.
34. Чабаненко В. А. Основи мовної експресії. К., 1984.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.jorn.univ.kiev.ua)
2. www.linguist.kiev.ua

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-4)	20
Змістовий модуль 2 (теми 5-9)	40
Підсумковий контроль (теми 1-9)– екзамен	60

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни